

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

ZP-KNPS.431.1.36.2024.DK

Wrocław, dnia 28 sierpnia 2024 r.

Pani
Monika Rak- Słowińska
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej w Opolnicy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 8-10 maja 2024 r. na podstawie art. 22 ust. 8 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j.: Dz.U. z 2024 r. poz. 1283), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, kontrolerzy Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Dorota Kamińska i Alicja Ostrowska przeprowadzili kontrolę kompleksową Domu Pomocy Społecznej w Opolnicy. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r. Tematem kontroli była ocena organizacji i funkcjonowania Jednostki w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm. zwanego dalej „rozporządzeniem”) oraz zgodność zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego z wymaganymi kwalifikacjami. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2023 r. do 8 maja 2024 r. W okresie objętym kontrolą osobą odpowiedzialną za realizację ww. zadań była Pani Monika Rak-Słowińska.

Działalność Domu Pomocy Społecznej w Opolnicy w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowością.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w trakcie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli kompleksowej Jednostki, do którego nie wniesiono zastrzeżeń. W dniu 8 sierpnia 2024 r. wpłynął do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu podpisany przez Kierownika Jednostki, protokół kontroli wraz z aneksem do protokołu kontroli.

Dom Pomocy Społecznej w Opolnicy (zwany dalej „Jednostką” lub „Domem”) działa w oparciu o Statut i Regulamin Organizacyjny, zatwierdzony przez podmiot prowadzący.

W Domu przebywało 155 mieszkańców niepełnosprawnych intelektualnie. W losowo wybranej dokumentacji mieszkańców znajdowały się decyzje o skierowaniu i umieszczeniu w Jednostce oraz decyzje ustalające odpłatność za pobyt, o których mowa w art. 59 ust. 1 i 2 ustawy.

Dyrektor Jednostki spełniała kryteria określone w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiadała wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Do poddanych analizie w toku kontroli kwalifikacji pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego Domu uwag się nie wnosi, z wyjątkiem pracownika zatrudnionego na stanowisku „terapeuta zajęciowy”, którego wykształcenie nie spełniało wymogów wyznaczonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1960 ze zm.), zgodnie z którym na ww. stanowisku winno zatrudnić się osobę, która ukończyła policealną szkołę odpowiedniej specjalności i legitymuje się tytułem zawodowym lub dyplomem w zawodzie.

Obiekty Jednostki spełniają warunki określone w § 6 ust. 1 pkt 1 lit. a-c rozporządzenia w zakresie udogodnień dla osób niepełnosprawnych i zainstalowania systemów alarmowych. Na terenie Jednostki znajdują się wymagane przepisami pomieszczenia, a metraż pokoi mieszkańców nie budził zastrzeżeń. Umeblowanie pokoi mieszkalnych zapewniało realizację standardu, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 3 lit. c rozporządzenia. Jednostka gwarantuje warunki sanitarne, zgodnie z normą określoną w § 6 ust. 1 pkt 4 lit. a rozporządzenia, tj. liczba łazienek zapewniała możliwość korzystania z każdej przez nie więcej niż sześć osób, a w przypadku toalet przez nie więcej niż cztery osoby.

Dom zapewnia organizację wyżywienia zgodną z przepisami. Dbano o zapewnienie czystości oraz o zaopatrzenie mieszkańców w odzież i obuwie oraz środki czystości.

W ramach usług zapewniono mieszkańcom Jednostki opiekę i pielęgnację, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych i załatwianiu spraw osobistych. Organizowano mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych oraz zabezpieczano mieszkańcom ciągłość leczenia farmakologicznego i dostęp do pomocniczych środków chłonnych. Jak ustalono w okresie objętym kontrolą Dom pokrywał opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, przewidziane w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Jednostka zapewniała mieszkańcom realizację obowiązku szkolnego, w tym w formie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych na terenie Jednostki. Zapewniono naukę i wychowanie poprzez doświadczenie życiowe.

Celem realizacji usług określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia organizowano zajęcia z terapii zajęciowej. Dom umożliwiał aktywizację mieszkańców i podnosił ich sprawność. Prowadzono działania mające na celu podnoszenie sprawności w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej. W ramach realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej Jednostka oferowała mieszkańcom: zajęcia terapeutyczne w formie treningu funkcjonowania w codziennym życiu, zajęcia psychologiczne oraz zajęcia ruchowe. W dziennikach zajęć zapisywano informacje, zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. z 2014 r., poz. 250). Jednostka dbała o zaspokojenie potrzeb kulturalnych i religijnych mieszkańców. Zapewniono mieszkańcom udział w imprezach okazjonalnych i turystycznych, korzystanie z biblioteki i prasy. Umożliwiono wnoszenie i załatwianie skarg oraz wniosków, jak również kontakt z Dyrektorem Domu. Jednostka stwarzała warunki do rozwoju samorządności mieszkańców oraz podejmowała działania na rzecz podtrzymywania więzi mieszkańców z rodziną i społecznością lokalną. Dom zapewniał mieszkańcom bezpieczne przechowywanie przedmiotów wartościowych i środków pieniężnych, podejmowano czynności celem odebrania przez uprawnionych pozostawionych po zmarłych mieszkańcach depozytów pieniężnych.

Organizacja Domu, zakres i poziom świadczonych usług uwzględniał sprawność mieszkańców. Nie było przypadku, gdy z powodu braku opieki zagrażającej życiu lub poważnie zagrażającej zdrowiu mieszkańca będącego osobą z zaburzeniami psychicznymi, Dyrektor Jednostki ograniczał możliwość samodzielnego opuszczania terenu Jednostki na podstawie zaświadczenia lekarza wydanego na czas oznaczony, nie dłuższy niż 6 miesięcy, wskazującego zasadność takiego ograniczenia. Przypadki stosowania przymusu bezpośredniego odnotowywano w stosownej ewidencji i indywidualnych kartach, które - po podpisaniu przez lekarza psychiatrę - przekazywano do upoważnionego przez Marszałka Województwa lekarza specjalisty w dziedzinie psychiatrii. W widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń wywieszono informacje dotyczące numerów alarmowych, danych teleadresowych organów, właściwych miejscowo instytucji i organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych. Sporządzano informację zbiorczą dotyczącą rejestru zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych związanych z zagrożeniem życia lub zdrowia mieszkańców domów pomocy społecznej. W rozmowach z kontrolującymi mieszkańcy nie wnosili uwag świadczących o nieprzestrzeganiu ich prawa w zakresie godności, bezpieczeństwa, intymności i wolności.

Jednostka zapewniała realizację usług w oparciu o indywidualne potrzeby mieszkańców. Na terenie Jednostki funkcjonuje zespół terapeutyczno - opiekuńczy,

a mieszkańcy mieli wyznaczonego pracownika pierwszego kontaktu. W wybranej próbie indywidualnych planów wsparcia osób przyjętych w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że dla każdej z nich opracowano ww. dokument, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od daty przyjęcia do Jednostki, co było zgodne z § 2 ust. 4 rozporządzenia. Na dzień kontroli wszyscy ww. mieszkańcy mieli opracowany indywidualny plan wsparcia. Pod planami widniały podpisy członków zespołu. Cele wyznaczone w planach formułowano pod kątem indywidualnych potrzeb mieszkańca. Udokumentowanie realizacji indywidualnych planów wsparcia stanowiły wpisy w kartach, wykonywane co miesiąc przez wszystkich wyznaczonych do realizacji pracowników. Dokonywano oceny osiągniętych efektów realizacji planów.

W dniu kontroli Dom zatrudniał 3 osoby na stanowisku pracownika socjalnego na łącznie 3 etaty. Zapewniono mieszkańcom kontakt z psychologiem. W dniu kontroli Jednostka zapewniała wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołów opiekuńczo-terapeutycznych, w odniesieniu do liczby przebywających mieszkańców poszczególnych obiektów, co spełniało wymóg § 6 ust. 2 pkt 3 lit. d rozporządzenia.

Jednostka zapewniła – zgodnie § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia - pracownikom ww. zespołu udział w szkoleniach dotyczących praw mieszkańca oraz kierunków prowadzonej terapii a także metod pracy, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej. Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli:

1. Pracownik zatrudniony na stanowisku „terapeuta zajęciowy”, nie posiadał wymaganego na tym stanowisku wykształcenia

Na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283) wydaje się następujące zalecenie pokontrolne wynikające ze stwierdzonej nieprawidłowości:

Ad. 1. Na stanowisku terapeuty zajęciowego zatrudnić osobę spełniającą wymagania kwalifikacyjne określone przepisami.

Podstawa prawna: rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1960 ze zm.),

Termin realizacji zalecenia: do 31 grudnia 2024 r.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej